

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

για μαθητές με απαιτήσεις

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Β' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 7 Ιανουαρίου 2023

Κείμενο 1

Εσύ κάνεις τη δουλειά · όχι η δουλειά εσένα

Κείμενο της Τόνι Μόρισον σε επιμέλεια της Χρ. Γαλανοπούλου στη Lifo 19/6/2020
(Διασκευή) <https://www.lifo.gr/aporseis/idees/i-doyleia-poy-kaneis-o-anthropos-poy-eisai-ena-yperoho-keimeno-gia-tin-ergasia-os>

Σε μια παγκοσμίως δύσκολη συγκυρία, υπάρχουν μερικά πράγματα που αξίζει να θυμόμαστε για τη δουλειά ως αγαθό, ως δικαίωμα και κοινωνική έννοια. Ποιοι είμαστε όταν απεκδυόμαστε την επαγγελματική μας ιδιότητα; Γιατί θεωρούμε τη δουλειά προέκταση του εαυτού μας και τότε αυτός ο υπαρξιακός προβληματισμός μετατρέπεται σε ηθικό ερώτημα;

Όσο άνθρωποι απ' όλον τον κόσμο καλούνται να αναθεωρήσουν την εργασία τους, όπως την γνώριζαν, όσο καλούνται να γίνουν μέρος μίας καινούριας συνθήκης όπου αδυνατούν να κεφαλαιοποιήσουν τα παλιά επιτεύγματα και την προϋπηρεσία τους, όσο μαζί με την εργασία τους ως μέσο επιβίωσης νιώθουν να χάνουν και την υπαρξιακή τους ταυτότητα, τόσο αναδύεται η αξία του ατόμου πάνω από την όποια επαγγελματική ιδιότητα, πάνω από τις υποχωρήσεις, ακόμη και πάνω από τη νέα, σκληρή πραγματικότητα.

«Αυτό που είχα να κάνω για την αμοιβή μου των δύο δολαρίων ήταν να καθαρίζω το σπίτι της για λίγες ώρες μετά το σχολείο. Ένας λόγος για τον οποίο ένιωθα περήφανη που δούλευα σ' αυτήν τη γυναίκα, ήταν ότι κέρδιζα χρήματα που μπορούσα να ξοδεύω, χωρίς ενοχές: σε ταινίες, σε γλυκά, σε παιχνίδια, σε παγωτά. Αλλά ο κυριότερος λόγος αυτής της περηφάνιας ήταν ότι έδινα τα μισά από αυτά τα χρήματα στη μητέρα μου, κάτι που σήμαινε ότι ένα μέρος της αμοιβής μου ήταν χρήσιμο για να καλύψει σοβαρές ανάγκες.

Η ικανοποίηση του να είμαι χρήσιμη στους γονείς, του να με έχουν ανάγκη, ήταν πιο βαθιά. Δεν ήμουν σαν τα παιδιά στα παραμύθια: είχα αδέρφια να ταϊσω,

να διευθετώ μικρά ζητήματα και αναποδιές, να λύνω προβλήματα, να κάνω πράγματα που με τον καιρό μου χάρισαν την αποδοχή των ενηλίκων. Ένα νεύμα, μια επιβεβαίωση ότι σταδιακά ανήκα στον κόσμο των ενηλίκων και όχι των παιδιών. Γιατί εκείνη την εποχή, την δεκαετία του '40, τα παιδιά δεν ήταν πρόσωπα που υπήρχαν απλώς για να τα αγαπάς ή έστω για να τα συμπαθείς. Οι οικογένειές της στηρίζονταν πάνω της.

Παρόλο που μέρα με τη μέρα γινόμουν όλο και καλύτερη στη δουλειά που είχα αναλάβει να κάνω στο σπίτι της, ένιωθα ότι ορισμένες φορές δυσκολευόμουν στα αλήθεια να ανταποκριθώ. Ήθελα να αρνηθώ, ή έστω να παραπονεθώ, αλλά φοβόμουν. Θα με απέλυε και θα έχανα την ελευθερία που εκείνα τα λίγα δολάρια μου εξασφάλιζαν, της της θα έχανα και την εκτίμηση που είχα κερδίσει μέσα στην οικογένειά μου. Για την ακρίβεια δεν είχα το θάρρος να συζητήσω ή να διαφωνήσω με της ολοένα και αυξανόμενες απαιτήσεις της. Και ήξερα ότι αν συζητούσα της της προβληματισμούς με τη μητέρα μου, θα μου έλεγε να παραιτηθώ. Και τότε, μια μέρα, εκεί που βρισκόμουν στην κουζίνα με τον πατέρα μου, μου ξέφυγαν μια – δυο κουβέντες για τη δουλειά. Ό,τι κι αν πραγματικά σκεφτόταν, άφησε κάτω το φλιτζάνι με τον καφέ του και μου είπε: «Άκου. Δεν ζεις εκεί, μαζί της. Ζεις εδώ, με της ανθρώπους σου. Την οικογένειά σου. Πήγαινε στη δουλειά, πάρε τα λεφτά σου. Και γύρνα σπίτι».

Από τότε δούλεψα με όλων των ειδών της ανθρώπους και όλων των ειδών της εργοδότες. Έκανα τις δουλειές, αλλά από εκείνη τη συζήτηση με τον πατέρα μου και μετά, **ποτέ –μα, ποτέ!**- δεν θεώρησα ότι το όποιο αξίωμα στην επαγγελματική μου ζωή θα μπορούσε να γίνει το μέτρο της ίδιας μου της υπόστασης. Και κυρίως, ποτέ δεν έβαλα την ασφάλεια που θα μου προσέφερε η οποιαδήποτε δουλειά, πάνω από την αξία της οικογένειας και του σπιτιού μου».

Κείμενο 2

Χαλίλ Γκιμπράν, «Η δουλειά»

Ο Χαλίλ Γκιμπράν, λιβανέζος ποιητής φιλόσοφος καλλιτέχνης (1883-1941) προσπάθησε με το έργο του να γεφυρώσει το χάσμα του πολιτισμού Ανατολής και Δύσης.

Σας έχουν πει ότι η ζωή είναι σκοτάδι και μέσα στην απελπισία,

σας γυρίζει σαν ηχώ αυτό που ειπώθηκε από τον απελπισμένο.

Κι εγώ σας λέω πως η ζωή είναι σκοτάδι αν δεν υπάρχει πάθος.

Και κάθε πάθος είναι τυφλό αν δεν υπάρχει γνώση.

Και κάθε γνώση είναι μάταιη χωρίς δουλειά,

μα και η δουλειά είναι άδεια χωρίς αγάπη.

Μα σαν δουλεύετε μ' αγάπη, ενώνεστε με τον εαυτό σας κι ο ένας με τον άλλο κι όλοι σας με το Θεό. Και τι σημαίνει δουλεύω με αγάπη;

[...]

Σημαίνει να δίνεις σε όλα το δικό σου νόημα,

με μια ανάσα από το πνεύμα σου...

[...]

Η δουλειά είναι φανερωμένη αγάπη.

Κι αν δεν μπορείτε να δουλεύετε με αγάπη,

παρά μόνο με αηδία,

καλύτερα παρατήστε τη δουλειά σας και καθίστε στην πύλη του ναού

να παίρνετε ελεημοσύνη απ' αυτούς που δουλεύουν με χαρά.

[...]

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1

1ο υποερώτημα

Παρουσίασε με συνοπτικό τρόπο τη μαρτυρία στο **Κείμενο 1** σε 50-70 λέξεις.

Μονάδες 10

2ο υποερώτημα

Τι πετυχαίνει η συγγραφέας με τη χρήση ερωτημάτων στην 1η παράγραφο του **Κειμένου 1**;

Μονάδες 10

3ο υποερώτημα

Τι πετυχαίνει η συγγραφέας με την επιλογή των σύντομων ελλειπτικών προτάσεων στο πρώτο έντονα σκιασμένο παράθεμα : «**Άκου....σπίτι**» (μονάδες 10) και τι πετυχαίνει με τα σημεία στίξης στο δεύτερο έντονα σκιασμένο παράθεμα: «**ποτέ – μα, ποτέ!-»** (μονάδες 5);

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 2

Η αφηγήτρια του **Κειμένου 1** υποστηρίζει ότι «δεν θεώρησα ότι το όποιο αξίωμα στην επαγγελματική μου ζωή θα μπορούσε να γίνει το μέτρο της ίδιας μου της υπόστασης. Και κυρίως, ποτέ δεν έβαλα την ασφάλεια που θα μου προσέφερε η οποιαδήποτε δουλειά, πάνω από την αξία της οικογένειας και του σπιτιού μου».

Ποιες απόψεις για την εργασία διατυπώνονται σε αυτό; Να τις αναπτύξετε και στη συνέχεια να εκφράσετε τα επιχειρήματά σας σχετικά με το ποιον θεωρείτε επιτυχημένο επαγγελματία. Το κείμενο σας θα αναγνωσθεί στους συμμαθητές σας με αφορμή εκδήλωση που οργανώνει το σχολείο σας για τον επαγγελματικό προσανατολισμό. (350-400 λέξεις)

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ 3

Ποια είναι τα ρηματικά πρόσωπα που χρησιμοποιεί το ποιητικό υποκείμενο στο **Κείμενο 2**; Να τα καταγράψετε, δίνοντας από ένα παράδειγμα (μονάδες 15) και να εξηγήσετε τον ρόλο τους στο νόημα του ποιήματος (μονάδες 5).

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 4

Να εντοπίσεις με αναφορές στο **Κείμενο 2** το θέμα του ποιήματος (μονάδες 5) και να εκφράσεις τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου στην προτροπή του ποιητή (μονάδες 10). Να οργανώσεις την ερμηνεία σου σε 120-150 λέξεις.

Μονάδες 15

Καλή επιτυχία!!!